

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД
Междинен финансов отчет към 30 септември 2024 г.

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД

МЕЖДИНЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 30 септември 2024 година

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД
Междинен финансов отчет към 30 септември 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ КЪМ 30 СЕПТЕМВРИ 2024 ГОДИНА.

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД
Междинен финансов отчет към 30 септември 2024 г.

Междинен финансов отчет

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД
30 септември 2024 г.

Съдържание

	Страница
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за всеобхватния доход	2
Отчет за промените в собствения капитал	3
Отчет за паричните потоци	4
Пояснения към финансовия отчет	5-22

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	30.09.2024 '000 лв.	31.12.2023 '000 лв.
Текущи активи			
Пари и парични еквиваленти	5	1 079	61
Краткосрочни финансови активи	6	22 996	13 670
Търговски и други вземания	8	304	173
Текущи активи		24 379	13 904
Нетекучи активи			
Инвестиции в асоциирани предприятия	7	2 180	2 180
Други		2	19
Нетекучи активи		2 182	2 199
Общо активи		26 561	16 103
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	9.1	10 200	10 200
Премийни резерви	9.3	3 782	3 782
Целеви Резерви	9.2	518	338
Натрупана Печалба / Загуба	9.4	3 858	1 741
Общо собствен капитал		18 358	16 061
Пасиви			
Нетекучи пасиви			
Задължения по облигационни заеми	19	7 998	
Други		7	17
Нетекучи пасиви		8 005	17
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	10	198	25
Текущи пасиви		198	25
Общо пасиви		8 203	42
Общо собствен капитал и пасиви		26 561	16 103

Съставил: _____
Тега Консулт ЕООД
/управител Теодора Мутафчийска/

Изп. Директор : _____
/Иван Янев/

Дата: 28.10.2024 г.

Отчет за всеобхватния доход

	Пояснение	30.09.2024 '000 лв.	30.09.2023 '000 лв.
Приходи от лихви	11	261	117
Приходи от дивиденди		31	6
Разходи за външни услуги	13	(27)	(26)
Разходи за персонала	12	(66)	(78)
Разходи за амортизация		(17)	(2)
Други разходи		(15)	(5)
Печалба / Загуба от оперативна дейност		167	12
Печалби / (Загуби) от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно			
Разходи за лихви по облигационни заеми	14	(196)	1 153
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		(1)	
Други финансови разходи		(1)	(1)
		2 334	1 152
Печалба / Загуба преди данъци		2 501	1 164
Разходи за данъци върху дохода	14	-	-
Печалба / Загуба за периода		2 501	1 164
Общо всеобхватен доход за периода:		2 501	1 164

Съставил: _____
Тега Консулт ЕООД
/управител Теодора Мутафчийска/

Изп. Директор : _____
/Иван Янев/

Дата: 28.10.2024 г.

Отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Законови резерви	Премийни резерви	Натрупани печалби / загуби	Общо собствен капитал
Салдо към 01 януари 2024 г.	10 200	338	3 782	1 741	16 061
Други изменения		180		(384)	
Печалба / Загуба за годината	-			2 501	2 501
Общо всеобхватен доход за годината	-			2 501	2 501
Салдо към 30 септември 2024 г.	10 200	518	3 782	3 858	18 358

Всички суми са представени в '000 лв.	Основен капитал	Законови резерви	Премийни резерви	Натрупани печалби / загуби	Общо собствен капитал
Салдо към 01 януари 2023 г.	10 200	338	3 782	(62)	14 258
Други изменения					
Печалба / Загуба за годината	-			1 803	1 803
Общо всеобхватен доход за годината	-			1 803	1 803
Салдо към 31 декември 2023 г.	10 200	338	3 782	1 741	16 061

Съставил: _____
Тега Консулт ЕООД
/управител Теодора Мутафчийска/

Изп. Директор : _____
/Иван Янев/

Дата: 28.10.2024 г.

Отчет за паричните потоци

Пояснение	30.09.2024 '000 лв.	30.09.2023 '000 лв.
Оперативна дейност		
Плащания към доставчици	(77)	(54)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(65)	(74)
Платени данъци	(17)	(23)
Други парични потоци от оперативната дейност	(2)	(1)
Паричен поток от оперативна дейност	(161)	(152)
Инвестиционна дейност		
Парични потоци, свързани с краткосрочни финансови активи / нетно/	(6 777)	(110)
Получени дивиденди от инвестиции	31	6
Други постъпления/плащания от инвестиционна дейност	131	103
Изплатен дивидент	(204)	
Други финансови разходи		
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(6 819)	(1)
Финансова дейност		
Постъпления от емитиране на ценни книжа	7 998	
Нетен паричен поток от финансова дейност	7 998	
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	1 018	(153)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	61	268
Пари и парични еквиваленти към 30.06.2024	1 079	115

Съставил: _____
Тега Консулт ЕООД
/управител Теодора Мутафчийска/

Изп. Директор : _____
/Иван Янев/

Дата: 28.10.2024 г.

Пояснения към финансовия отчет

1 Предмет на дейност

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД е вписано в Агенция по вписванията на 04.06.2009 г. с Булстат № 200741300. Учредителният акционерен капитал е в размер на 850 000 лева, разделен на 850 000 броя акции с номинална стойност от 1 лев всяка една акция.

С решение на Съвета на директорите, капиталът на дружеството е увеличен с 2 550 000 броя безналични поименни акции, с право на глас, с право на дивидент и на ликвидационен дял с номинална стойност от 1 лев всяка акция, считано от 16.04.2018 - 3 400 000 лева и емисионна стойност 1,35 лева. всяка акция – 3 442 500 лева.

С решение на Съвета на директорите, капиталът на дружеството е увеличен с 3 400 000 броя безналични поименни акции, с право на глас, с право на дивидент и на ликвидационен дял с номинална стойност от 1 лев всяка акция, считано от 17.07.2019 - 3 400 000 лева и емисионна стойност 1,40 лева. всяка акция – 4 760 000 лева.

С решение на Съвета на директорите, капиталът на дружеството е увеличен с 3 399 999 броя безналични поименни акции, с право на глас, с право на дивидент и на ликвидационен дял с номинална стойност от 1 лев всяка акция, считано от 14.09.2020 г. - 3 399 999 лева и емисионна стойност 1,45 лева. всяка акция – 4 929 998,55 лева.

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД (Дружеството) е акционерно дружество със 100% частна собственост.

Дружеството е със седалище и адрес на управление бул. Княгиня Мария Луиза No 19, ет.1, ап. 5.

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД се представлява и управлява от Иван Илиев Янев.

Към 30 септември 2024 г. „ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД е с капитал 10 199 999 лева, разпределен в 10 199 999 акции с номинал 1 лев всяка.

Основната дейност на „ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД е Търговско посредничество и представителство; придобиване, управление и разпореждане с дялове и/или акции в български и чуждестранни търговски дружества; предоставяне на финансиране на дружества, в които дружеството участва; придобиване, разпореждане и замяна на недвижими имоти; проектиране, строителство и други съпътстващи дейности; отдаване под наем и управление на недвижими имоти; изграждане на съоръжения за техническа обработка на земеделски продукти във връзка с разработване, управление и експлоатация на енергийни проекти за производство,

Броят на персонала към 30 септември 2024 г. е 6 служители.

2 Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2023 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

3 Счетоводна политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовия отчет на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г.:

МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за

инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Дружеството оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Дружеството следва да признае в началото на сравнителния период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува правила с цел извършването на реформа в международното данъчно облагане. Втори стълб има за цел да обложи с минимална ефективна корпоративна данъчна ставка 15% големите компании, които реализират годишен оборот над 750 млн. евро. Измененията във връзка с „Международната данъчна реформа - примерни правила от втори стълб“ са:

- въвежда се изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да признава и оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб на ОИСР. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.

- изискване предприятието да оповестява отделно своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода от втори стълб.
- изискване в периодите, в които законодателните актове от втори стълб са приети или по същество приети, но все още не са влезли в сила, предприятието да оповести известната му или подлежащата на приблизително оценяване при разумни усилия информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта върху предприятието от данъците върху дохода от втори стълб, произтичащи от това законодателство.
- изключението се прилага задължително и незабавно след публикуването на измененията в МСС 12 и със задна дата в съответствие с МСС 8.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера им, момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период, като всички засегнати параграфи от стандарта вече използват еднакъв термин, а именно „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличното право „в края на отчетния период“ трябва да влияе върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

МСС 1 се изменя, както следва:

- уточнява се, че ако правото на отлагане на уреждането за най-малко 12 месеца е предмет на изпълнение на условия от страна на предприятието след отчетния период, тогава тези условия няма да повлияят на това дали правото на отлагане на уреждането съществува в края на отчетния период (отчетната дата) за целите на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ; и
- за нетекущите пасиви, предмет на условия, от предприятието се изисква да оповестява информация за:

- о условията (например естеството и датата, до която предприятието трябва да изпълни условието);
- о дали предприятието би спазило условията въз основа на обстоятелствата към отчетната дата; и
- о дали и как предприятието очаква да изпълни условията до датата, на която финансовите показатели трябва да бъдат изчислени съгласно договора.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в МСФО 16 изискват от Дружеството продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в текущия финансов резултат печалбата или загубата, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 7 и МСФО 7 ще добавят изисквания за оповестяване, както и указания в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, свързани с предоставянето на качествена и количествена информация относно споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране на доставчици върху изложеността на предприятието на ликвиден риск и как предприятието може да бъде засегнато, ако споразуменията вече не са достъпни за него.

Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 21 включват:

- уточняване кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не - една валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или механизми за обмен, които създават изпълними права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; една валута не може да бъде обменена в друга валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута;
- изискване как предприятието да определи обменния курс, който се прилага, когато дадена валута не може да бъде обменена - когато дадена валута не може да бъде обменена

към датата на оценяване, предприятието оценява спот обменния курс като курс, който би се приложил при редовна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил вярно преобладаващите икономически условия.

- изискване за оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не е конвертируема - когато валутата не е конвертируема, предприятието оповестява информация, която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да повлияе на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци., която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да повлияе на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

3.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Фондът:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

Дружеството няма нито едно от посочените по-горе условия за представяне на два сравнителни периода, така че финансовия отчет е представен с един сравнителен период.

3.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

3.4. Приходи

Въвеждането на МСФО 15 не е довело до промени в отчитане на приходите. Същите продължават да се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Дружеството.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Дружеството, са изпълнени.

Основните финансови приходи на Дружеството са от преценка на ценни книжа и от реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, от лихви от банкови влогове и лихвоносни ценни книжа, от получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисление при прилагане на ефективния лихвен процент.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с финансови инструменти.

3.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

3.6. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Финансови разходи“.

3.7. Нематериални активи

Нематериални активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи.

Разходите за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

3.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за доходите на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

3.9. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

3.10. Финансови инструменти

Въвеждането на МСФО 9 не е довело до прекласифициране и прегрупиране на финансовите активи. Същите продължават да се признават и отчитат като финансови активи за търгуване, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата.

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

3.10.1 Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството.

Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

За определяне справедливата стойност на краткосрочните финансови активи, Дружеството ползва услугите на лицензиран експерт-оценител, с призната професионална квалификация и

опит. Използваната техника за оценка включва метода на дисконтираните чисти парични потоци/метод на настоящата стойност/. При извършване на оценката се използва пазарна информация и аналитична информация за активите. За борсово търгуваните активи се ползва актуална борсова цена.

Оценката се базира на концепцията за определяне на “пазарна стойност” дефинирана като предполагаема цена за прехвърляне на собствеността на оценяваните активи, която осигурява мотивираност в продавача и купувача за извършване на сделка в условията на достатъчна информираност за предмета на сделката и съществуващите пазарни условия за нейното осъществяване, в условията на конкуренция на открит (свободен) пазар, като никоя от страните не действа под натиск или принуда и достатъчно добре познава всички имащи отношение към имота и сделката факти.

Оценителят използва подходи и методи на оценка в зависимост от следните критерии: стойността, на които би могъл да се купи подобен актив (акция на дружеството); стойността, на която би могъл да се продаде подобен актив.

При формиране на справедливата стойност на облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия при активен пазар, както и за определяне на справедливата стойност на облигации, които не се търгуват и не са допуснати до търговия на регулирани пазари или други места за търговия, се прилага методът на дисконтираните нетни парични потоци по формулата по-долу с норма на дисконтиране:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Вземанията на Дружеството, възникват главно от обявени дивиденти и от падежирали главници и лихви по облигации. Тези финансови активи се класифицират като дългови инструменти по амортизирана стойност, тъй като Дружеството ги държи за да събира договорните парични потоци по тях, които се състоят само от плащания по главница и лихви върху непогасената главница.

Последващото оценяване на вземанията на Дружеството се извършва по амортизирана стойност, с използване на метода на ефективния лихвен процент. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Съгласно действащата нормативна база при бизнесоценяването – Българските стандарти за оценяване, приети на ИДОС на КНОБ - 17-18.03.2018 г., на основание правомощията си по чл.

27, ал. 1, т. 5 от Закона за независимите оценители /ЗНО/, в сила от 01.06.2018 г., на Търговски закон – чл. 72 и чл. 73; Европейските и Международни стандарти за оценяване, Закона за счетоводството; Международните счетоводни стандарти 5(МСС), отчитайки спецификата и състоянието на оценявания обект, предназначението на оценката, наличната информация и конкретните пазарни условия в страната, счита за методологично обосновано пазарната стойност да бъде определена по Метода на чистата стойност на активите.

Методът на чистата стойност на активите се основава на хипотезата, че един купувач не би платил повече и един продавач не би получил повече от продажбата на едно дружество от реалната пазарна стойност на чистите му активи. В случая оценката се базира на предположението, че дружеството ще продължи да действа на същото място и със същото предназначение.

По своята същност методът определя текущата пазарна стойност на активите, като се определя като резултативно-остатъчна величина, равна на разликата между сумарната текуща пазарна стойност на активите и сумарната текуща пазарна стойност на задълженията на дружеството, включващи сумата на привлечения капитал и приходите за бъдещи периоди. Получената по такъв начин оценка се приема като пазарна стойност на дружеството.

Етапите на оценката изразяващи технологията са следните:

- проверка на информацията съдържаща се в предоставените документи /документи за собственост, фактури, оферти и други;
- определени технико-икономическите параметри на оценявания обект;
- определена индивидуалната им пазарна стойност;
- определена комплексната им пазарна стойност и даване на експертно заключение за стойността.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за доходите на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за доходите на ред „Други разходи“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котираны цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Обезценка на финансовите активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват всички дългови активи, с изключение на оценяваните по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитно качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

За финансови активи във Фаза 1 се признават 12-месечни очаквани кредитни загуби, докато за втората категория се признават очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби по активите, отчитани по амортизирана стойност.

3.10.2 Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови

инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

3.11. Материални запаси

В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

3.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата.

3.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и които не съдържат риск от промяна в стойността им при тяхното прекратяване.

3.14. Собствен капитал и резерви

Основният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

3.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

3.16. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу.

3.16.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими

необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

3.16.2. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

3.17. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

3.17.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Полезния живот на амортизируемите активи подлежи на преразглеждане от ръководството в края на всеки отчетен период.

Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.1 Пандемия от коронавирус (COVID-19)

COVID-19 оказва значително въздействие върху световната икономика. Много държави наложиха забрани за пътуване на милиони хора, а много хора бяха подложени на карантинни мерки. Пандемията доведе и до значителна нестабилност на финансовите и стоковите пазари в световен мащаб. Различните правителства приеха мерки за предоставяне на финансова и нефинансова помощ на засегнатите сектори от икономиката и предприятията.

Бизнесът трябваше да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. На 13.03.2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец, което впоследствие бе удължено многократно и прерасна в удължавана периодично извънредна епидемична обстановка до 30 юни 2022 г., като считано от 01 април 2022 г. тя бе отменена.

4.2 Военни действия

На 24 февруари 2022 г. Руската Федерация започна военна инвазия в Украйна. В резултат на тези действия на Русия бяха наложени редица различни икономически и финансови санкции от Европейския съюз и други страни. Очакванията са в средносрочен и дългосрочен план те да имат всеобхватен негативен ефект и върху световната икономика и различни сфери на обществения живот. Ситуацията е много динамична и непредсказуема и потенциално всеобхватна, поради което на този етап Ръководството на Дружеството не е в състояние да направи надеждна прогноза за потенциалното въздействие на военната криза.

4.3 Климатични промени

Рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за бизнес дейностите на Дружеството. Тези рискове включват рискове, свързани с прехода (напр. регулаторни промени и рискове, свързани с репутацията), и физически рискове (дори ако рискът от физически щети е нисък поради дейността на дружеството и географското му местоположение). Начинът, по който Дружеството осъществява своята дейност, може да бъде засегнат от нови регулаторни ограничения върху емисиите на CO₂, които тя генерира чрез центровете за данни. Потреблението на енергия от центровете за данни е високо и понастоящем Дружеството внедрява нови технологични решения за намаляване на нивото на необходимата енергия, особено в областта на поддържането на максималната възможна защита на критичната ИТ инфраструктура (чрез използване на високоефективни решения за изпарително охлаждане).

Дружеството също така се ангажира да намали въглеродния отпечатък на своите служители, като актуализира политиките си за командировки и сведе до минимум използването на въздушни превози. Ръководството отбелязва, че разходите за придобиване на компютърен и телекомуникационен хардуер биха могли да нараснат значително в бъдеще поради повишаването на цените.

В съответствие с предходната година, към 30 септември 2024 г. Дружеството не е идентифицирало значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат негативно и съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството непрекъснато оценява въздействието на свързаните с климата въпроси.

Финансовите отчети на Дружеството интегрират свързаните с климата въпроси в различни статии. По-специално ангажиментите на Дружеството за намаляване на въглеродните емисии са взети предвид при извършване на тестове за обезценка и оценка на полезния живот на нетекущите активи .

Предположенията биха могли да се променят в бъдеще в отговор на предстоящи екологични разпоредби, поети нови ангажименти и променящо се потребителско търсене. Тези промени, ако не бъдат предвидени, биха могли да окажат влияние върху бъдещите парични потоци, финансовите резултати и финансовото състояние на Дружеството.

4.4 Рискове свързани с макроикономическата среда

През 2023 г. макроикономическата среда бе силно влошена и това доведе до висока инфлация, поради допълнителните разходи ,дължащи се на нарастващите цени на суровините и материалите, на енергийните разходи и също така на разходите за персонал. Конкретно за дружеството от значение е нарастването на енергийните разходи и разходите за персонал. Очакванията на ръководството за 2024 г. са доходността на финансовите активи да е по -висока.

В тези условия ръководството на Дружеството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще и ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет .

5 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	30.09.2024 '000 лв.	31.12.2023 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	1 079	61
Пари и парични еквиваленти	1 079	61

6 Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди включват различни инвестиции в средства на паричния пазар, които са държани за търгуване в краткосрочен период.

	Справедлива стойност 30.09.2024 '000 лв.	Справедлива стойност 31.12.2023 '000 лв.
Финансови активи държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):		
Инвестиции в корпоративни облигации	9 401	3 630
Инвестиции в акции	12 429	8 910
Инвестиции в дялове в КИС	1 166	1 130
	22 996	13 670

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД
Междинен финансов отчет към 30 септември 2024 г.

Дружеството притежава акции в:

Емитент	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 30.09.2024 '000 лв.
Риъл Булленд АД	BG1100006136	1 013 880	1 318
БФЗЗ АДСИЦ	BG1100004115	167 290	130
БФДИ АД	BG1100001129	4 002 489	8 405
КК Инвест		389 170	246
Общинска банка АД	BG1100002069	5 780	110
Колекто Кепитъл АДСИЦ	BG1100014197	151 585	159
Топлофикация Бургас АД	BG1100012209	311 687	530
БИ ДЖИ АЙ ГРУП АД	BG1100016077	45 085	45
ДЕЛТА КРЕДИТ АДСИЦ	BG1100088068	20 700	836
ПОРТОВИ ФЛОТ 99	BG1100019196	6 500	59
СИНТЕТИКА АД	BG1100008132	8 950	591
			12 429
Емитент	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 31.12.2023 '000 лв.
Риъл Булленд АД	BG1100006136	975 880	1 220
БФЗЗ АДСИЦ	BG1100004115	167 290	130
БФДИ АД	BG1100001129	3 990 989	6 386
КК Инвест		389 170	246
Общинска банка АД	BG1100002069	5 780	100
Компас Фонд за вземания АДСИЦ	BG1100014197	171 085	180
Топлофикация Бургас АД	BG1100012209	322 297	628
БИ ДЖИ АЙ ГРУП АД	BG1100016077	20 085	20
			8 910

Дружеството притежава следните корпоративни облигации:

Емитент	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 30.09.2024 '000 лв.
КОМСИГ ЕАД	BG2100009161	704	727
МИНА СТАНЯНЦИ АД	BG2100007173	692	718
МИНА СТАНЯНЦИ АД	BG2100001184	80	80
ТЕЦ БОБОВ ДОЛ	BG2100004154	450	433
МЕРКЮРИ 21 КДА	BG2100012199	220	195
БЛЕКСИЙ РИТЕЙЛ ИНВЕСТ АД	BG2100005185	450	468
ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЛЕВЕН АД	BG2100003172	550	583
ЕВРОХОЛД БЪЛГАРИЯ АД	BG2100013205	270	482
БЪЛГАРСКА ФИНАНСОВА КЪЩА АД	BG2100018220	37	73
МЕДИКА АД	BG2100004162	350	357

„ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ“ АД
Междинен финансов отчет към 30 септември 2024 г.

ИНТЕРКАПИТАЛ ПРОПЪРТИ ДИВЕЛОПМЪНТ АДСИЦ	BG2100010219	180	361
РИТЕЙЛ МЕНИДЖМЪНТ АД	BG2100012249	4 500	4 718
ТБ БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	BG2100017248	1	206

9 401

Емитент	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 31.12.2023 '000 лв.
КОМСИГ ЕАД	BG2100009161	704	697
МИНА СТАНЯНЦИ АД	BG2100007173	692	713
МИНА СТАНЯНЦИ АД	BG2100001184	80	80
ТЕЦ БОБОВ ДОЛ	BG2100004154	450	414
МЕРКЮРИ 21 КДА	BG2100012199	220	187
БЛЕКСИЙ РИТЕЙЛ ИНВЕСТ АД	BG2100005185	450	464
ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЛЕВЕН АД	BG2100003172	550	547
ЕВРОХОЛД БЪЛГАРИЯ АД	BG2100013205	270	455
БЪЛГАРСКА ФИНАНСОВА КЪЩА АД	BG2100018220	37	73

3 630

Дружеството притежава следните дялове в колективни инвестиционни схеми:

Емитент	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 30.09.2024 '000 лв.
ДФ Компас Фъндс Селект-21	BG9000002188	10 615	11
ДФ Тренд Балансиран Фонд	BG9000008086	32	34
ДФ Инвест Актив	BG9000010074	1 475 501	559
ДФ Компас Евроселект	BG9000001180	40 305	73
KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	CY0006240218	1 000 000	489

1 166

Емитент	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 31.12.2023 '000 лв.
ДФ Компас Фъндс Селект-21	BG9000002188	10 615	11
ДФ Тренд Балансиран Фонд	BG9000008086	32	33
ДФ Инвест Актив	BG9000010074	1 475 501	531
ДФ Компас Евроселект	BG9000001180	40 305	66
KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	CY0006240218	1 000 000	489
			1 130

Всички суми, признати в Отчета за финансовото състояние, се отнасят към категория Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, като портфейлът от инвестиции е класифициран като финансови инструменти, държани за търгуване, и са дефинирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата при първоначално признаване.

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет.

Сумите, представени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, се определят на база публикувани пазарни цени на съответните ценни книжа на активен пазар. В случай, че за някои от инструментите не е налице пазарна цена, те се оценяват по някой от общоприетите методи – „Дисконтирани парични потоци“, „Нетна балансова стойност на активите“, както и Оценка на пазарната цена, извършена от независим експерт-оценител и др.

Печалбите и загубите са признати в отчета за доходите на ред „Печалба от финансови активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно“.

7 Инвестиции в асоциирани дружества

Дружеството притежава инвестиции в асоциирани предприятия:

	% на инвестицията в капитала на другото дружество	Брой	Размер на инвестицията към 30.09.2024 '000 лв.
Компас Диджитъл Файненс КДА	41,67%	1 300 000	1 300
БЪЛГАРСКА ФИНАНСОВА КЪЩА АД	41,91%	880 100	880
			2 180

	% на инвестицията в капитала на другото дружество	Брой	Размер на инвестицията към 31.12.2023 '000 лв.
--	---	------	--

Компас Диджитъл Файненс КДА	41,67%	1 300 000	1 300
БЪЛГАРСКА ФИНАНСОВА КЪЩА АД	41,91%	880 100	880
			<u>2 180</u>

8 Търговски и други вземания

Търговските вземания, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	30.09.2024	31.12.2023
	'000 лв.	'000 лв.
Вземания от клиенти и доставчици	1	
Вземания от подотчетни лица	6	6
Вземания по лихви	297	167
Общо	304	173

9 Собствен капитал

9.1 Акционерен капитал

	брой акции (хил.)	обикновени акции (хил.)	Общо (хил.)
Към 31 декември 2017	850	850	850
Към 31 декември 2018	3 400	3 400	3 400
Към 31 декември 2019	6 800	6 800	6 800
Към 31 декември 2020	10 200	10 200	10 200
Към 31 декември 2021	10 200	10 200	10 200
Към 31 декември 2022	10 200	10 200	10 200
Към 31 декември 2023	10 200	10 200	10 200
Към 30 септември 2024	10 200	10 200	10 200

Общият брой оторизирани обикновени акции е 10 199 999 хил. броя с номинал 1 лев за една акция (1 лева за една акция). Всички емитирани акции са напълно платени.

Учредителният акционерен капитал е в размер на 850 хил. лева, разделен на 850 000 броя акции с номинална стойност от 1 лев всяка една акция. С решение на Съвета на директорите, капиталът на дружеството е увеличен с 2 550 000 броя безналични поименни акции, с право на глас, с право на дивидент и на ликвидационен дял с номинална стойност от 1 лев всяка акция, считано от 16.04.2018 - 3 400 000 лева и емисионна стойност 1,35 лева всяка акция – 3 442 500 лева.

С решение на Съвета на директорите, капиталът на дружеството е увеличен с 3 400 000 броя безналични поименни акции, с право на глас, с право на дивидент и на ликвидационен дял с номинална стойност от 1 лев всяка акция, считано от 17.07.2019 - 3 400 000 лева и емисионна стойност 1,40 лева. всяка акция – 4 760 000 лева.

С решение на Съвета на директорите, капиталът на дружеството е увеличен с 3 399 999 броя безналични поименни акции, с право на глас, с право на дивидент и на ликвидационен дял с номинална стойност от 1 лев всяка акция, считано от 14.09.2020 – 3 399 999 лева и емисионна стойност 1,45 лева. всяка акция – 4 929 998,55 лева.

Акционери на дружеството са:

Акционери с над 5% участие

	30 септември 2024	31 декември 2023
	дял от капитала	дял от капитала
ДФ Прогрес	15,14%	15,02%
УПФ Бъдеще	6,99%	6,99%
ППФ Топлина	5,29%	5,47%
УПФ Топлина	6,56%	6,56%
ДФ С-Микс	6,00%	6,00%
Български Фонд за дялово инвестиране АД	7,67%	7,03%
ПОК Съгласие	6,91%	6,91%
Акционери с под 5% участие	45,44%	46,02%
	100,00%	100,00%

Основен доход на акция

	Към 30.09.2024	Към 30.09.2023
	‘000 лв.	‘000 лв.
Общ всеобхватен доход за периода		
Общ всеобхватен доход за периода	2 501	1 164
Акционерен капитал	10 200	10 200
Основен доход на акция	0,24519	0,11411

9.2 Законови резерви

	Законови резерви	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 01 януари 2024 г.	338	338
Увеличение	180	180
Салдо към 30 септември 2024 г.	518	518
Салдо към 1 януари 2023 г.	338	338
Увеличение	-	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	338	338

9.3 Премияен резерв

	Премияен резерв ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2024 г.	3 782	3 782
Салдо към 30 септември 2024 г.	<u>3 782</u>	<u>3 782</u>
Салдо към 1 януари 2023 г.	3 782	3 782
Салдо към 31 декември 2023 г.	<u>3 782</u>	<u>3 782</u>

9.4 Натрупана Печалба / Загуба

	30.09.2024 ‘000 лв.	31.12.2023 ‘000 лв.
Текуща година	2 501	1 803
Непокрита Загуба	-	(1 441)
Неразпределена Печалба	1 357	1 379
Натрупана Печалба / Загуба	<u>3 858</u>	<u>1 741</u>

10 Търговски и други задължения

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	30.09.2024 ‘000 лв.	31.12.2023 ‘000 лв.
Задължение към осигурителни предприятия	1	1
Задължения към доставчици	-	17
Данъчни задължения	-	24
Други	197	42
Общо	<u>198</u>	<u>42</u>

11. Приходи от лихви

Приходите от лихви за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	30.09.2024 ‘000 лв.	30.09.2023 ‘000 лв.
Приходи от лихви по притежавани корпоративни облигации	261	117
	<u>261</u>	<u>117</u>

12. Възнаграждения на персонала

Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	30.09.2024 ‘000 лв.	30.09.2023 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(56)	(66)
Разходи за осигуровки	(10)	(12)
Разходи за персонала	(66)	(78)

13. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	30.09.2024 ‘000 лв.	30.09.2023 ‘000 лв.
Административно-правни и консултантски услуги	(5)	(3)
Счетоводни услуги	(11)	(8)
Одиторски услуги	(5)	(4)
Други разходи	(6)	(11)
Общо	(20)	(26)

14. Разходи за лихви

	30.09.2024 ‘000 лв.	30.09.2023 ‘000 лв.
Разходи за лихви по облигационен заем	(196)	-
Общо	(196)	-

15. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2022 г.: 10 %) и действително признатите данъчните разходи в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход могат да бъдат равнени както следва:

30.09.2024 ‘000 лв.	30.09.2023 ‘000 лв.
------------------------	------------------------

Печалба преди данъчно облагане	2 501	1 164
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	-	-
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:	-	-
Корекции за непризнати за данъчни цели разходи	-	-
Действителен разход за /приход от данък	-	-
Разходи за данъци	-	-

Дружеството не е признало отсрочен данъчен актив върху загубата си за пренасяне, поради спазване на принципа на предпазливост и изискванията на МСС 12 „Данъци върху печалбата” отсрочени данъчни активи, да се признават само при очакване за достатъчни данъчни печалби в бъдещето.

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

16. Анализ на пазарния риск

16.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева, при доставка от Европейския съюз сделките са в евро.

16.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 30 септември 2024 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

17. Анализ на ликвидния риск

Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез увеличение на основния капитал.

Към 30 септември 2024 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

18. Търговски и други задължения

30 септември 2024 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Облигационен заем			7 998	
Търговски и други задължения	197	7	-	-
Общо	197	7	-	-

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.
Търговски и други задължения	1	24	-	-
Общо	1	24	-	-

19. Заеми

На 04.04.2024 г. ОПОРТЮНИТИ БЪЛГАРИЯ ИНВЕСТМЪНТ АД емитира втора по ред емисия обикновени, безналични, поименни, совободно прехвърляеми, лихвоносни, необезпечени, конвертируеми облигации, с идентификационен код BG210003239, при условията на първично публично предлагане, при следните условия:

Размер на емисията	7 998 000 (седем милиона деветстотин деветдесет и осем хиляди) лева (номинален размер и емисионна стойност), разпределени в 7 998 облигации с номинална стойност на една облигация 1 000 (хиляда) лева и емисионна стойност на една облигация 1 000 (хиляда) лева.
Периодичност на	Еднократно на падежа на емисията, а именно 04.04.2029 г.

главничните плащания	
Лихвен процент	Фиксиран лихвен процент (купон) в размер на 5.00 (пет) %, платим на шестмесечни лихвени плащания, изчислени на база проста лихва за отделните шестмесечни периоди върху номиналната/остатъчната стойност на всяка облигация, при лихвена конвенция действителен брой дни в лихвения период, включително 29 февруари във високосна година, разделен на произведението от (1) действителния брой дни в такъв лихвен период и (2) броя на лихвените периоди в календарната година Actual/365 (ISMA-Year, Actual/Actual) – брой реални дни в година на база 365 или 366 дена в годината
Периодичност на лихвените плащания	Първото лихвено плащане е дължимо след 6 (шест) месеца от датата на сключване на облигационния заем (04.04.2024 г.). Всяко следващо лихвено плащане ще се извършва при изтичане на 6 (шест) месеца от предходното. В случай, че датата на лихвеното плащане съвпадне с неработен ден, плащането се извършва на първия следващ работен ден. Дати на падежите на лихвените плащания – 04.10.2024, 04.04.2025, 04.10.2025, 04.04.2026, 04.10.2026, 04.04.2027, 04.10.2027, 04.04.2028, 04.10.2028, 04.04.2029
Вид на облигациите	Обикновени, безналични, поименни, совободно прехвърляеми, лихвоносни, необезпечени, конвертируеми

Средствата от облигационния заем са използвани от Дружеството за закупуване на финансови инструменти, както и за покриване на разходи, пряко свързани с емитирането на облигационния заем – плащания към Довереник, застраховка, такси пласиране, такси проспект и такси към Централен депозитар.

20. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	30.09.2024 '000 лв.	31.12.2023 '000 лв.
Пари и парични еквиваленти	5.	1 079	61
Ценни книжа	6.	22 996	13 670
		<u>24 075</u>	<u>13 731</u>

Финансови пасиви	Пояснение	30.09.2024 '000 лв.	31.12.2023 '000 лв.
Текущи пасиви		-	-
Търговски и други задължения	10. 11.	198	25
		<u>198</u>	<u>25</u>

21. Търговски и други вземания

Търговските вземания, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	30.09.2024 '000 лв.	31.12.2023 '000 лв.
Текущи:		
Други	304	173
Общо	<u>304</u>	<u>173</u>

22. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Дружеството определя пропорционалния размер на капитала спрямо общата финансова структура, а именно собствен капитал и финансови задължения. Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	30.09.2024	31.12.2023
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	18 358	16 061
+ Дълг	198	25
- Пари и парични еквиваленти	1 079	61
Нетен дълг	881	36
Съотношение на капитал към нетен дълг	20,84	446.14

23. Възнаграждение на одиторите

50% от възнаграждението за независим финансов одит на финансовия отчет на Дружеството за 2023 г. е признат в отчета за приходите и разходите за финансовата 2024 година.

Одиторите не са получавали възнаграждения за други услуги на дружеството.

24. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват ключов управленски персонал на Дружеството. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

а. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовия управленски персонал на Дружеството включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	30.09.2024	30.09.2023
	‘000 лв.	‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения		
Заплати, включително бонуси	(34)	(34)
Разходи за социални осигуровки	(7)	(7)
Общо възнаграждение	(41)	(41)

През отчетния период членове на ключовия управленски персонал не са получавали заеми.

25. Събития след края на отчетния период

На 02.10.2024 Дружеството е направило първо лихвено плащане по облигационен заем в размер на 199 950 лв.

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.